

KOMMUNAL FAMILJERÅDGIVNING

Kompetens- och kvalitetskrav för
kommunal familjerådgivning av god
kvalitet

Familjerådgivning har funnits länge i Sverige och kommunerna ska sedan 1995 garantera familjerådgivning till alla invånare som behöver det. Familjerådgivningen välkomnar människor oavsett etnisk bakgrund, religion och sexuell läggning. Det finns en lång tradition som innebär att verksamheterna står för kompetens och kvalitet. Det är inte minst genom familjerådgivarna själva som detta är verklighet. Vi befinner oss i en tid när de ekonomiska förutsättningarna är ansträngda för samhällets resurser, det blir allt vanligare att kommunal familjerådgivning bedrivs på annat sätt än med egna anställda och med allt större personalbyte på grund av pensionsavgångar. Med det som bakgrund har vi uppmärksammat ett behov av att samla ihop vad som kännetecknar kommunal familjerådgivning av god kvalitet. Utgångspunkten är de olika styrdokument som finns på olika nivåer. Vår förhoppning är att kommunerna ska kunna se detta som en vägledning när man formar sin familjerådgivning oavsett i vilken form det sker.

Värdegrund

Kommunal familjerådgivning bygger på värderingen att goda och trygga familjerelationer byggs bäst på principer om jämställdhet och demokratiska grundvärderingar. Samhället och familjerådgivaren har ett särskilt ansvar att motverka förtryck och värna om en svagare part, t.ex. barnen. FN:s barnkonvention och deklaration om mänskliga rättigheter utgör grund i familjerådgivningens verksamhet. Familjerådgivningen värnar individens rätt att göra egna livsval.

KFR:s Policydokument

Arbetsuppgifter

Familjerådgivningens huvuduppgift är att genom terapisaftal medverka till bearbetning av samlevnadsproblem och konflikter i par- och andra familjerelationer.

Förebyggande arbete (information, utbildning, konsultation etc.) ingår i arbetsuppgifterna.

Prop. 93/94:4

Syfte

Syftet för samlevande par är "att bistå dem så att de kan hantera sina konflikter, problem och krissituationer på sådant sätt att de kan fortsätta leva tillsammans"

För par som separerar "...är det viktigt att få hjälp att minska konflikterna och att underlätta ett gemensamt föräldraskap".

Den kommunala familjerådgivningen har ett förebyggande syfte och skall bidra till föräldrautbildning, fortbildningsverksamhet för andra personalgrupper och liknande.

Verksamheten

Kommunal familjerådgivning är en frivillig insats som kommunen är skyldig att erbjuda den som begär det. Beslut om familjerådgivning kan därför inte bli föremål för biståndsbedömning eller beslut. Av detta följer också att insatsens omfattning och utformning faller inom ramen för familjerådgivarens professionella ansvar och beslut. Familjerådgivningens sekretessregler verkar i samma riktning genom att sakna skaderekvisit s.k. "absolut sekretess". Sekretessen innebär även att det faktum att någon sökt hjälp är sekretessbelagt.

SOL 5, 3§

Lokaler, inklusive väntrum, ska vara avskilda från annan verksamhet på ett sådant sätt att besökares anonymitet rimligen kan upprätthållas.

Meddelandeblad 17/94

Tidsbeställning, besöks- och ev. betalningsrutiner ska organiseras så att sekretess upprätthålls liksom möjligheten att vara anonym.

KFR:s Policydokument

Tidsbeställning vid nybesök innebär ett kvalificerat bedömningsarbete och skall utföras av familjerådgivare.

Betalningsrutiner (där sådan förekommer) skall utformas så att besökarens anonymitet skyddas. Om en kommun väljer att ta ut besöksavgift får avgiften inte vara så hög att den avhåller personer från att söka familjerådgivning. Familjerådgivningens ställning som frivillig insats (ej biståndsbedömning) och med s.k. "absolut sekretess" gör att alla eventuella beslut om avgiftsbefrielse och liknande skall ske inom familjerådgivningens ram.

Prop. 93/94:4

Regelbunden systematisk utvärdering skall ske av verksamheten. Analys skall göras av vilka grupper familjerådgivningen når med sin verksamhet och med fokus på särskilt utsatta grupper.

Prop. 93/94:4

Familjerådgivarna arbetar med självständigt behandlingsansvar. Det innebär att alla beslut som fattas faller under familjerådgivarens professionella ansvar.

Meddelandeblad 17/94

Familjerådgivartjänst skall inte kombineras med annan tjänst som innebär annan sekretess eller på annat sätt motverkar familjerådgivningens självständiga ställning eller allmänhetens förtroende.

JO dnr 3500-1997

Personal

En mottagning för kommunal familjerådgivning bör vara organiserad så att minst tre familjerådgivare finns i verksamheten

Grundkompetensen för arbetet som familjerådgivare är:

- socionom, eller motsvarande högskoleutbildning med beteendeinriktning
- grundläggande psykoterapiutbildning motsvarande steg 1 (inklusive egenterapi och handledning)
- flerårig erfarenhet av familjeterapeutiskt arbete eller relationsbehandling
 - Kunskap och erfarenhet av olika former av relationer; ombildade familjer, flersamma relationer, hbtq- och migrationskompetens.
 - Handledning skall ske av handledare med handledarutbildning och endast med andra familjerådgivare med familjerådgivningssekretess.
 - Kontinuerlig fortbildning skall ske. Fortbildningen kan gälla - studiedagar arrangerade av Sveriges Kommunala Familjerådgivare (KFR) och andra för professionen relevanta utbildningar.

På en mottagning för kommunal familjerådgivning bör minst en familjerådgivare uppfylla kraven motsvarande auktorisation genom KFR (Sveriges Kommunala Familjerådgivare).

Familjerådgivaren skall vara väl insatt i den lagstiftning som omgärdar verksamheten.

reviderad april 2020